



GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Aneurin Bevan
University Health Board

Amcanion Cydraddoldeb Strategol 2020 – 2024



Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg ac yn y Gymraeg ac mewn amryw o fformatau hygyrch.

Dyfodol  Clinigol
Clinical Futures

Yn ogystal, gellir lawrlwytho pob cyhoeddiad ar ein gwefan <https://abuhb.nhs.wales/>

Cynnwys

Tudalen

- 1 Cyflwyniad a Diben**
- 2 Cefndir**
 - 2.1 Ein dull gweithredu o ran cydraddoldeb a hawliau dynol
- 3 Camau yr ydym wedi eu cymryd er mwyn adnabod a chasglu gwybodaeth berthnasol?**
 - 3.1 Sut yr ydym wedi defnyddio'r wybodaeth hon er mwyn cwrdd ag amcanion y dyletswydd cyffredinol o ran cydraddoldeb
 - 3.2 Effeithiolrwydd trefniadau
 - Beth yw'r blychau o ran y wybodaeth?
- 4 Gwybodaeth Cyflogaeth a blychau sydd wedi eu hadnabod**
- 5 Asesiad Effaith Cydraddoldeb**
 - 5.1 Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol
 - 5.2 Dyletswydd Economaidd-gymdeithasol
- 6 Ein Hamcanion Cydraddoldeb Strategol**
- 7 Casgliad**
- 8 Manylion Cyswllt**

1.0 Cyflwyniad a Diben

Diben y papur hwn yw cyflwyno Amcanion Cydraddoldeb Strategol Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan ar gyfer 2020 – 2024. O dan y Ddeddf Cydraddoldeb (2010) mae gofyn statudol arnom i adolygu ein Hamcanion Cydraddoldeb Strategol bob pedair blynedd. Dylid darllen y papur hwn ar y cyd â chyhoeddiadau perthnasol eraill y Bwrdd Iechyd. Mae'r rhain yn cynnwys: ein Adroddiad Blynyddol, Datganiad Ansawdd Blynyddol, Cynllun Tymor Canolig Integredig, Adroddiad Blynyddol y Cyfarwyddwr Iechyd Cyhoeddus a Chynlluniau Llesiant y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. <https://abuhb.nhs.wales/>

Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (Deddf Cydraddoldeb 2010): Y Dyletswydd Cyffredinol

Yn unol â gofyniad Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (Deddf Cydraddoldeb 2010) mae'n rhaid i Fwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan ddangos eu bod, wrth gyflawni ei swyddogaethau, yn rhoi sylw dyledus i'r angen i:

- Ddiddymu gwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth ac ymddygiadau eraill sydd wedi eu gwahardd gan y Ddeddf;
- Hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a'r rhai nad ydynt; a
- Meithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt

Y naw nodwedd warchodedig a gwmpesir gan y ddeddf yw, oed, anabledd, ailbennu rhyw, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred, rhyw a chyfeiriadedd rhywiol.

2.0 Cefndir

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan yn gyfrifol am ddarparu gwasanaethau gofal iechyd i 639,000 o bobl sy'n byw ym Mlaenau Gwent, Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd, Torfaen a De Powys. Rydym hefyd yn gyfrifol, mewn partneriaeth, am wella iechyd a lles y bobl leol.

Mae'r Bwrdd Iechyd Prifysgol yn cyflogi tua 13,292 aelod o staff er mwyn darparu ein gwasanaethau.

2.1 Ein dull gweithredu o ran cydraddoldeb a hawliau dynol

Rydym yn cydnabod bod hyrwyddo cydraddoldeb a hawliau dynol yn allweddol o ran sicrhau bod y rheiny yr ydym yn eu gwasanaethau'n cael y canlyniadau iechyd gorau a'r cyfleoedd gorau posib mewn bywyd. Rydym wedi gwneud ymrwymiad i gefnogi dull sy'n seiliedig ar hawliau dynol o ran y ffordd yr ydym yn gweithio. Golyga hyn ein bod yn dod ag egwyddorion a safonau hawliau dynol yn fyw drwy ein hymarferion.

Dyma'r pum prif egwyddor:-

- Rhoi egwyddorion a safonau hawliau dynol wrth galon polisi a chynllunio
- Sicrhau atebolrwydd
- Grymuso
- Ymgysylltu a chyfranogi
- Peidio â gwahaniaethu a rhoi sylw i grwpiau bregus

Mae'r egwyddorion rhain greiddiol i'n gweledigaeth a'n gwerthoedd.

Gwerthoedd y Bwrdd Iechyd Prifysgol:



Mae ein Fframwaith Gwerthoedd ac Ymddygiadau yn cefnogi gweledigaeth y Bwrdd Iechyd i:-

- Weithio gyda chi er mwyn creu cymuned iachach
- Gofalu amdanoch pan 'rydych ein hangen
- Anelu at ragoriaeth ym mhopeth a wnaeth

Mae ein dull gweithredu a'n amcanion cydraddoldeb yn adlewyrchu'r rhain.

3.0 Beth yw'r camau yr ydym wedi eu cymryd er mwyn adnabod a chasglu gwybodaeth berthnasol?

Datblygwyd ein Hamcanion Cydraddoldeb Strategol diwethaf (2016-2020) mewn partneriaeth â rhanddeiliaid allweddol mewnol ac allanol, a chafwyd cyfraniad ac adborth gan y gymuned yr ydym yn ei gwasanaethu. Yn 2020, yn ogystal ag ymgynghoriadau ffurfiol rydym hefyd wedi llwyddo i gryfhau ein hymrwymiad ac wedi defnyddio ein mecanweithiau sefydledig i ymgysylltu â'n cymunedau. Wrth nodi ein blaenoriaethau rydym wedi ystyried amrywiaeth eang o dystiolaeth leol a chenedlaethol gan gynnwys data'r cyfrifiad a iechyd cyhoeddus yn ogystal ag adroddiad y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol 'A yw Cymru'n Decach?' (2018).

Mae'r adroddiad 'Cyflwr y Genedl' hwn wedi cadarnhau bod nifer o anghydraddoldebau di-baid sydd wedi eu hen sefydlu yn effeithio grwpiau gwarchodedig yng Nghymru. Er bod adborth wedi dangos bod angen ddiweddarau ychydig ar ein Amcanion Cydraddoldeb cyfredol, ar y cyfan,

mae mwyafrif y dystiolaeth yn awgrymu mai buddiol fyddai parhau i ganolbwyntio ar y meysydd dan sylw.

3.1 Sut yr ydym wedi defnyddio'r wybodaeth hon i gwrdd ag amcanion y dyletswydd cydraddoldeb cyffredinol?

Defnyddiwyd y wybodaeth a gasglwyd i nodi a blaenoriaethu ein Hamcanion Cydraddoldeb Strategol. Mae'r rhain yn gysylltiedig â strategaethau cyfredol a strategaethau sydd wrthi'n cael eu datblygu megis Cynllun Tymor Canolig Integredig Byrddau Iechyd a'n hymateb i'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a Deddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 er mwyn gwneud yn siŵr bod ein Hamcanion Cydraddoldeb Strategol yn cydblethu gan arwain at ganlyniadau gwell i bawb.

Er mwyn cyflawni'r Amcanion Cydraddoldeb Strategol:

- Y Prif Weithredwr a'r Bwrdd sy'n bennaf gyfrifol am arwain yr agenda cydraddoldeb a hawliau dynol. Rydym wedi penodi Pencampwyr Cydraddoldeb ar lefel weithredol ac ar y Bwrdd.
- Rydym wedi datblygu dealltwriaeth o anghenion defnyddwyr gwasanaeth ac anghenion gweithwyr drwy ein cynhaliaeth barhaus o weithgareddau ymgysylltu a chyfranogi. Mae'r rhain wedi eu trefnu yn bennaf fel rhan o'r gwaith oedd ei angen er mwyn cyrraedd Safon Hawliau a Chyfranogiad Plant, Asesiad o Anghenion y Boblogaeth, Fframwaith Profiad Cleifion, Fframwaith Profiad Gweithwyr a'r gwaith a wnaed gan y Tîm Cyfranogiad Cymunedol sydd wedi cynyddu'r amrywiaeth o gyfleoedd sydd ar gael i aelodau'r cyhoedd ymgysylltu â ni a chodi materion sy'n ymwneud â'u hiechyd a'u lles yn rheolaidd.
- O safbwynt staff, mae gwaith Fforwm Partneriaeth yr Undebau Llafur a grwpiau rhwydweithio staff megis y Grŵp Cyngori ar Anableddau, y Grwpiau Cyngori Pobl Lesbiaidd, Hoyw, Deurywiol a Thrawsryweddol a phresenoldeb yn PRIDE Caerdydd wedi bod yn hynod ddefnyddiol. Mae canlyniadau Arolwg Staff GIG Cymru ac Arolwg Profiad Gweithwyr hefyd wedi bod yn ddefnyddiol iawn.
- Mae asesiadau effaith cydraddoldeb, hawliau dynol ac asesiadau effaith Iaith Gymraeg wedi cael eu hymgorffori mewn i ddylunio a darparu gwasanaethau ac ymarferion cyflogaeth.
- Mae staff yn cael y cyfle i ddatblygu gwybodaeth, sgiliau ac ymddygiadau sydd eu hangen arnynt er mwyn sicrhau bod y gwasanaethau yr ydym yn eu darparu'n gynhwysol a theg, a gwneud yn siŵr bod pawb yr ydym yn dod i gysylltiad â hwy yn cael eu trin gydag urddas, caredigrwydd a pharch. Mae hyn yn ran annatod o'n Fframwaith Gwerthoedd ac Ymddygiadau, proses anwytho, matrices hyfforddiant gorfodol, rhaglenni arweinyddiaeth a'r broses Arfarniad Personol ac Adolygiad o Ddatblygiad flynyddol.

3.2 Effeithiolrwydd trefniadau – Ble mae’r bylchau o ran y wybodaeth?

Caiff ei gydnabod bod ymgysylltu a chynnwys pawb sydd angen dylanwadu ar ein gwaith yn her barhaus. Rydym wedi ymrwymo i gynyddu’r gwaith ymgysylltu a chyfranogi yr ydym yn ei wneud er mwyn gwneud yn siŵr bod cymaint o bobl â phosibl yn cael cyfle i ddylanwadu ar y gwaith yr ydym yn ei wneud. Mae gennym fforymau lleol ym mhob bwrdeistref yng Ngwent y mae croeso i’n cymunedau eu mynychu i drafod iechyd a datblygiadau iechyd yn eu hardal. Yn ogystal â hyn, rydym yn cynnal gweithgareddau ymgysylltu am ein bod yn gwybod bod pobl yn fwy agored gyda ni mewn lleoliadau y maent yn gyfarwydd â hwy, o fewn eu cymunedau lleol a thu allan i amgylchedd claf / clinigwr (ble ceir perthynas wahanol iawn). Rydym hefyd yn gwybod ei bod yn well gan bobl drafodaeth ar lefel leol, trafodaeth y gallant fod yn gyfforddus wrth gymryd rhan ynddi ac un sy’n berthnasol iddynt, felly mae gennym raglen barhaus o weithgareddau ymgysylltu mewn lleoliadau megis llyfrgelloedd, archfarchnadoedd, Mosgiau a chanolfannau cymunedol.

4.0 Gwybodaeth Cyflogaeth a blychau sydd wedi eu hadnabod

Yn unol â’r Ddeddf Cydraddoldeb (2010) mae’n ofynnol i ni gasglu data ar y bobl sy’n gweithio i ni. Mae hyn yn ein helpu i wneud yn siŵr ein bod yn gyflogwr cyfleoedd cyfartal. Caiff y data ei gyhoeddi ar ein Mewnrwyd ac ar ein gwefan allanol. Mae’r data cydraddoldeb ar staff newydd yn cael ei fwydo’n awtomatig i’r Cofnod Staff Electronig (ESR), ond, her yr ydym yn delio â hi ar hyn o bryd yw casglu data cydraddoldeb ar gyfer staff presennol. Caiff y data ei gasglu drwy ddefnyddio ESR, sef ffordd ddiogel a chynaliadwy o gasglu’r data cydraddoldeb sydd ei angen arnom ac mae gennym raglen waith ar y gweill ar hyn o bryd sydd â’r nod o gynyddu’r wybodaeth sydd gennym.

5.0 Asesiad Effaith Cydraddoldeb

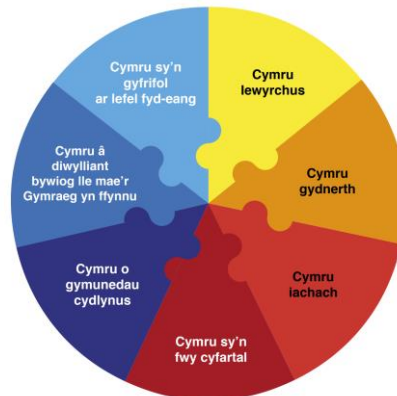
Rydym yn cydnabod ein rhwymedigaeth statudol i gynnwys y broses o gynnal asesiad effaith cydraddoldeb ym mhob polisi, strategaeth, gweithdrefn, swyddogaeth a phenderfyniad.

Rydym wedi mabwysiadu’r defnydd o’r adnodd Asesiad Effaith Cydraddoldeb a ddatblygwyd ar gyfer GIG Cymru gan Ganolfan Cydraddoldeb a Hawliau Dynol y GIG. Mae’r adnodd yn cynnwys pob maes cydraddoldeb a gwmpesir yn y Ddeddf Cydraddoldeb (2010), Mesur y Gymraeg (2011) a’r Ddeddf Hawliau Dynol (1999).

5.1 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

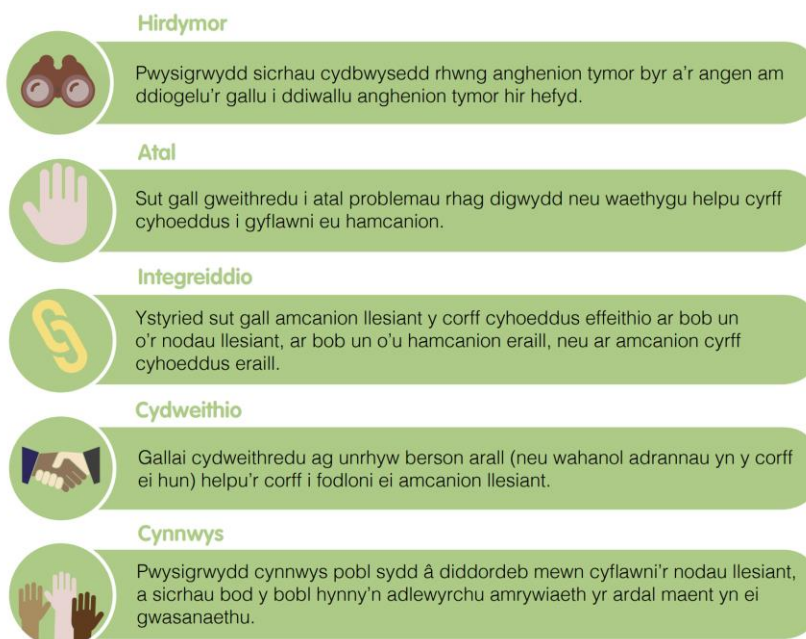
Mae'r Ddeddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn gosod dyletswydd i ymgymryd â datblygiad cynaliadwy er mwyn ceisio gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'n cynnwys saith nod llesiant er mwyn gwneud Cymru'n wlad lewyrchus, gydnherth, iachach, fwy cyfartal a chyfrifol ar lefel fyd-eang sydd â chymunedau cydlynus a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu.

Ffigwr 1 – Nodau Llesiant



Bydd gan ein Hamcanion Cydraddoldeb ran i'w chwarae o ran cyfrannu tuag at bob un o'r Nodau Llesiant, yn enwedig Cymru Iachach a Chymru sy'n fwy Cyfartal. Wrth gyflawni ein Hamcanion Cydraddoldeb Strategol byddwn yn ystyried y Pum Ffordd o weithio a amlinellir o fewn y Ddeddf.

Ffigwr 2 – Pum Ffordd o Weithio



Bydd y pum ffordd o weithio yma'n rhoi arweiniad o ran y gwaith o gyflawni ein Amcanion Cydraddoldeb drwy ein helpu i:

- Edrych i'r **tymor hir** fel nad ydym yn peryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain
- Cymryd ymagwedd **integredig** fel bod cyrff cyhoeddus yn edrych ar yr holl nodau llesiant wrth benderfynu ar eu hamcanion llesiant;
- Parhau i **gynnwys** amrywiaeth o'r boblogaeth yn y penderfyniadau sy'n effeithio arnynt;
- Parhau a datblygu ein gwaith gydag eraill mewn ffordd **gydweithredol** i ddod o hyd i atebion cynaliadwy a rennir
- Parhau i geisio deall achosion sylfaenol problemau er mwyn eu **hatal** rhag digwydd a lliniaru unrhyw effeithiau negyddol

Yr Iaith Gymraeg

Er nad yw'r Iaith Gymraeg yn nodwedd warchodedig o dan y Ddeddf Cydraddoldeb (2010), caiff ei gydnabod bod yr agenda cydraddoldeb ac agenda'r Gymraeg yn mynd law yn llaw. Caiff hyn ei gefnogi ymhellach drwy'r nod o fewn y Ddeddf Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 – 'Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu'. Ein bwriad yw cefnogi'r egwyddor hon drwy ein Hamcanion Cydraddoldeb Strategol a gwneud yn siŵr eu bod yn gwneud cyfraniad oran hyrwyddo a diogelu'r Iaith Gymraeg.

5.2 Dyletswydd economaidd-gymdeithasol

Caiff ei gydnabod y bydd, yn ystod cyfnod y ddogfen hon, Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol y Ddeddf Cydraddoldeb yn cael ei gyflwyno ym mis Ebrill 2020. Ei fwriad yw lleihau anghydraddoldebau canlyniadau sy'n deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol a bydd yn gosod dyletswydd ar y Bwrdd Iechyd i roi sylw dyledus i effeithiau economaidd-gymdeithasol wrth wneud penderfyniadau. Yn y lle cyntaf, bydd yn rhaid i ni ystyried canllawiau perthnasol a fydd yn cael eu cyhoeddi, yn ôl pob golwg, yr un pryd ag y bydd y dyletswydd yn cael ei gyflwyno. Wrth symud ymlaen, bydd y dyletswydd a'r canllawiau'n dod yn rhan annatod o weithredu'r cynllun yma.

6.0 Ein Hamcanion Cydraddoldeb Strategol

Gweler yn y tabl isod ein Amcanion Cydraddoldeb Strategol:

Amcan 1:	Gweithio mewn partneriaeth i leihau holl droseddau casineb
Amcan 2:	Gweithio mewn partneriaeth i leihau achosion o gam-drin yn y cartref, trais yn seiliedig ar 'anrhydedd' a cham-drin henoed
Amcan 3:	Gweithio mewn partneriaeth â gofalwyr i barhau i godi ymwybyddiaeth, darparu gwybodaeth, a gwella cymorth ymarferol i ofalwyr
Amcan 4:	Gwella lles ac ymgysylltiad ein staff
Amcan 5:	Gwella profiad cleifion trwy sicrhau bod gwasanaethau yn sensitif i anghenion pawb a blaenoriaethu lle mae tystiolaeth yn dangos bod manteisio ar y gwasanaethau yn is neu bod canlyniadau yn waeth
Amcan 6:	Gwella mynediad, profiad a chanlyniadau y rheiny sydd angen gwasanaethau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu.
Amcan 7:	Gwella profiad defnyddwyr y gwasanaeth a staff sy'n lesbiaid, hoyw, deurywiol a thrawsrywiol.
Amcan 8:	Rhyw a Chyflog – Datblygu mwy o ddealltwriaeth am y rhesymau am unrhyw wahaniaethau mewn tâl a chymryd y camau priodol er mwyn mynd i'r afael â hyn.

7.0 Casgliad

Rydym yn cydnabod bod hyrwyddo cydraddoldeb a hawliau dynol yn allweddol o ran sicrhau bod y rheiny yr ydym yn eu gwasanaethau'n cael y canlyniadau iechyd gorau a'r cyfleoedd gorau posib mewn bywyd. Mae tystiolaeth genedlaethol a thystiolaeth leol yn parhau i gadarnhau natur barhaus a hir dymor rhai anghydraddoldebau ac o ganlyniad pwysigrwydd gwneud yn siŵr ein bod yn parhau i ganolbwyntio ar Amcanion Cydraddoldeb sy'n ceisio newid hyn.

8.0 Cysylltwch â ni

Os hoffech wneud unrhyw sylw neu drafod unrhyw agwedd ar ein hamcanion cysylltwch â:

Jill Evans

Uwch Ymarferydd Datblygiad Sefydliadol a Phennaeth Cydraddoldeb

Ysbyty Llanfrechfa Grange

Cwmbrân, Torfaen

E-bost jill.evans2@wales.nhs.uk

Rhif ffôn

Minicom 01633 238957

Pe hoffech gyflwyniad a thrafodaeth ar gyfer grŵp o bobl ar unrhyw agwedd ar y gwaith yr ydym yn ei wneud i hyrwyddo cydraddoldeb a hawliau dynol, byddem yn hapus i wneud trefniadau. Cysylltwch â Jill Evans os gwelwch yn dda.

Cydnabyddiaeth

Diolch i gleifion, y cyhoedd, ein staff a'n partneriaid o'r sector cyhoeddus a'r trydydd sector am eu cefnogaeth barhaus wrth ddatblygu a gweithredu ein hamcanion cydraddoldeb.